

04 Februarie 2010, nr. 456

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.158-XVI din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (art. 29, 32, 33, ș.a.)

(înregistrat în Parlament cu numărul 2093 din 23 Decembrie 2009)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.158-XVI din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (art. 29, 32, 33, ș.a.).

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** este îmbunătățirea reglementărilor privind funcția publică și statutului funcționarului, precum și înlăturarea unor lacune existente.

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

- 5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă** Termenul de cooperare cu societatea civilă a fost respectat, proiectul nefiind încă supus dezbaterilor în plenul Legislativului.

- 6. Suficiența argumentării.** Art.22 din Legea privind actele legislative nr.780/2001, prevede că, pentru evaluarea proiectului de act legislativ, se efectuează expertiza juridică, anticorupție, financiară, științifică, ecologică și de alt gen, inclusiv în ce privește compatibilitatea cu legislația comunitară și o expertiză lingvistică.

În nota informativă este relatat faptul că proiectul dat a fost transmis spre avizare autorităților administrației publice interesate și a fost supus expertizei anticorupție, însă acestea nu au fost anexate la proiectul de lege înaintat în Parlament.

Conform art. 20 lit. d) din Legea privind actele legislative nr.780/2001, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Acest fapt este confirmat și prin norma de la art.47 alin. (6) din Regulamentul Parlamentului unde este stabilit că, „în cazul în care realizarea noilor reglementări

necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară”.

În cazul în care implementarea prevederilor proiectului nu ar atrage creșterea cheltuielilor bugetare, nu este dovedită nici economisirea unor mijloace. Dacă unul din scopurile promovării modificării rezidă în evitarea cheltuielilor nejustificate, acestea trebuiau estimate și argumentate, motiv pentru care, proiectul trebuia însoțit de argumentarea economico-financiară.

Totodată, constatăm că, din conținutul notei informative nu este clar dacă realizarea noilor prevederi necesită sau nu cheltuieli financiare și dacă ar fi fost făcută o estimare a cheltuielilor sau ar fi fost efectuate anumite calcule economico-financiare în acest sens.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

În nota informativă lipsesc referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare, nu este estimat nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările comunitare sau alte standarde internaționale. Astfel, constatăm nerespectarea prevederii art.20 lit. c) din Legea privind actele legislative nr.780/2001.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Nota informativă anexată la proiect nu conține estimările privind costurile implementării proiectului de lege.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Proiectul promovează un șir de competențe de coordonare, de aprobare și de autorizare pentru autoritățile publice (a se vedea pct.8, pct.10, pct.11, pct.15 din proiect), ceea ce poate fi considerat drept promovare a intereselor acestor autorități.

De asemenea proiectul promovează /protejează interesele funcționarilor publici prin excluderea posibilității micșorării salariului în cazul sancționării disciplinare a funcționarilor publici (a se vedea p.3, p.4, p.5, p.7).

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile din proiect, în general, nu contravin prevederilor legislației naționale, însă la întocmirea acestuia nu au fost respectate normele art.20 din Legea privind actele legislative nr.780/2001 și ale art.47 alin. (6) din Regulamentul Parlamentului, în partea ce se referă la întocmirea notei informative la proiect. Totodată, trebuie să remarcăm că prin modificările promovate în proiect se coroborează prevederile legii supuse modificării cu prevederile Codului muncii.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

Totodată, reieșind din faptul că Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158/2008, este o lege specială, precum și întru evitarea unor interpretări eronate, opinăm că, ar fi binevenit ca în cadrul art.2 din Lege să fie expus un număr mai mare de noțiuni cu care se operează în cadrul acesteia. Astfel, ar fi binevenit ca în Lege să fie definite așa noțiuni ca: promovarea, avansarea, destituirea, demisia, detașarea, transferul ș.a.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Prin modificarea art.48 alin. (4) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din 4 iulie 2008 se precizează că, pentru transferul funcționarului public în altă autoritate se cere acordul atât a funcționarului public transferat, cât și a conducătorului autorității în care activează funcționarul public și a conducătorului autorității publice în interesul căreia se efectuează transferul.

Conform art. 67 alin. (1) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din 4 iulie 2008 funcțiile publice se stabilesc pentru fiecare autoritate publică în parte de către persoana/organul care are competența legală de numire în funcție în baza activităților prevăzute la art.3 al Legii nominalizate. Alin. (2) al aceluiași articol prevede că, în scopul realizării prevederilor alin.(1), autoritățile administrației publice centrale de specialitate și organele din subordinea acestora, autoritățile administrație publice locale vor completa formularul-tip al statutului de personal și îl vor înainta spre avizare Guvernului. Proiectul propune ca la art.67 alin. (2) cuvântul „Guvernului” să fie substituit prin sintagma „în modul stabilit de Guvern”. Prin urmare, Guvernului îi va reveni atribuția de a determina modul de prezentare a formularului-tip al statutului de personal.

Concluzii

1. Modificările promovate sînt binevenite și vor avea un impact pozitiv evident asupra cadrului juridic privind funcția publică și statutul funcționarului public.

2. Prin acceptarea modificărilor și completărilor propuse va fi asigurată respectarea normelor constituționale și democratice.

3. Vor fi înlăturate lacunele existente în reglementările privind funcția publică și statutul funcționarului public.

Considerăm că promovarea unei astfel de inițiative este oportună și proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nu este afectat de riscuri de coruptibilitate.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției